

Memorandum regionale verkiezingen

- I. Equal pay/income now
- II. Horen, zien en praten
- III. Stem vrouw
- IV. Girls Make The City

I. Equal pay/income now

1. Werk aan roldoorbrekende opleidingen voor jongeren en werkzoekenden.

- Onderzoek wijst uit dat **maatschappelijke genderstereotypen** nog steeds in belangrijke mate studiekeuzes sturen. Met het STEM-actieplan wil Vlaanderen meer meisjes naar wetenschappelijke richtingen leiden, maar het omgekeerde moet ook gebeuren. Juist in de vrouwelijke sectoren (zorg, onderwijs, kinderopvang...) zijn de tekorten nijpend.

2. Versterk de positie van vrouwen in armoede op de arbeidsmarkt.

- **Taalcoaching op de werkvloer** zorgt ervoor dat anderstalige vrouwen hun Nederlands kunnen versterken binnen een professionele context. Op die manier kunnen zij via stagecontracten of beroepsopleidingen doorgroeien naar een duurzame job van onbepaalde duur. Geef VDAB meer middelen om hun taal- en jobcoaching te versterken.

3. Investeer in een kwaliteitsvolle, toegankelijke en betaalbare kinderopvang.

- Verlaag gradueel de kindratio naar **5 kinderen per begeleider/onthaalouder** en **4 kinderen bij de allerjongsten** en als begeleiders er alleen voor staan.
- Geef kindbegeleiders de ruimte om hun **pedagogische expertise** in te zetten.
- Hervorm, verstrek en breid de **opleidingsmogelijkheden** uit.

- Voorzie **betere arbeids- en loonvoorwaarden** voor de kinderverzorgers door ze gelijk te stellen aan hun collega's in het kleuteronderwijs.
-
- Geef onthaalouders de keuze om over te schakelen naar een volwaardig **werknemersstatuut**.
- Verhoog de **frequentie van de inspecties** en schakel deze gelijk voor alle opvanginitiatieven. Geef de inspectie naast een controlerende ook een ondersteunende rol zodat de kwaliteit sneller weer omhoog gaat.

- Slechts 2,4% van de werknemers in de kinderopvang is man. **Doorbreek de genderstereotypen.**
- Breid de kinderopvanginitiatieven met **flexibele uren** uit. Op die manier kunnen ouders die in ploegen werken, die een opleiding volgen of die geen nine-to-five job hebben, ook gebruikmaken van kinderopvang.
- Schrap de **verstrengde voorrangregels** die absolute voorrang geven aan gezinnen die (samen) minstens vier vijfde werken. De Vlaamse regering is van plan om de voorrangregels in de kinderopvang aan te scherpen, waardoor 90% van de plaatsen in de inkomensgerelateerde opvanginitiatieven (T2) worden voorbehouden aan ouders die (samen) minstens viervijfde werken. Kinderopvanguitbaters kunnen ervoor kiezen om slechts maximaal 10% van hun plaatsen voor te behouden voor kinderen uit gezinnen met een laag inkomen of met langdurig zieke ouders. Op dit moment is dat percentage dubbel zo hoog én is het nastreven daarvan een verplichting. België kan op dit moment slechts voor de helft van z'n jongste inwoners kinderopvang voorzien, de voorrangregels zijn er dus om de schaarste te verdelen.

Deze regel is discriminerend voor vrouwen: **41% van de werkende vrouwen is deeltijds aan de slag**, net omdat ze de combinatie werk-gezin anders niet kunnen bolwerken of omdat ze in sectoren actief zijn waar hoofdzakelijk deeltijdse contracten worden aangeboden, zoals de zorg of de dienstenchequesector. Vrouwen maken bovendien ook de meerderheid uit van de langdurig zieken. Voor deze mensen is kinderopvang net broodnodig: voor hun financiële autonomie, om aan het werk te kunnen blijven of om duurzaam werk te kunnen vinden. Net deze vrouwen worden nu naar de haard gekatapulteerd.

- Maak van kwalitatieve kinderopvang een **afdwingbaar recht voor elk gezin**, naar analogie van Zweden en Finland. Zeker voor kansarme gezinnen kan het recht op kinderopvang een bijdrage leveren aan het bestrijden van ongelijkheid.
- Voor alle kinderen moet er dus een plaats zijn in de kinderopvang. Op termijn willen we ook dat die plaats **gratis** is. We maken daarom in een eerste fase de tarieven van kinderopvang overal afhankelijk van het inkomen én het vermogen van de gezinnen.

II. Horen, zien en praten

4. Pak seksueel grensoverschrijdend gedrag aan.

- Geef meer aandacht voor **relationele en seksuele vorming** op school. Hierbij moet aandacht gaan naar toestemming, het leren aangeven van grenzen en respect voor elkaars geaardheid. Maak werk van RSV via de vakoverschrijdende eindtermen én binnen de lerarenopleiding en nascholingen.
- Zorg ook voor een introductie van deze thema's in de **kleuterklas**.
- Moedig onderwijsinstellingen aan om **toegankelijke én onafhankelijke meldpunten** voor (seksueel) grensoverschrijdend gedrag te voorzien.
- Verplicht **bystandertrainingen** in het secundair en hoger onderwijs.
- Zet in op preventie van seksueel grensoverschrijdend gedrag bij overheidsdiensten of instellingen gesubsidieerd door de overheid via **vormingen, sensibiliserings- en bewustmakingscampagnes** rond seksisme en straatintimidatie.

5. Investeer verder in de Family Justice Law Centers en maak deze meer bekend.

III. Stem vrouw

6. Maak meer vrouwen lijsttrekker.

- Ondanks de quotawetgeving van 2002 zien we dat partijen nog steeds vaker mannen bovenaan hun lijsten zetten. De meeste politieke partijen denken vooral strategisch en kiezen lijsttrekkers die al grote bekendheid genieten. Aangezien de politiek nog niet zo lang geleden een exclusief mannenbastion was, zijn deze stemmenkanonnen vaak mannen. Deze lijsttrekkers maken bovendien de meeste kans om opnieuw verkozen te worden, waardoor de politiek een **old boys network** blijft. Vrouwen geraken op deze manier niet verder dan de tweede plaats op de lijst, en zien zo soms een zitje in het parlement aan hun neus voorbijgaan.

7. Voer het ritssysteem door voor de volledige kieslijst en pas deze toe voor alle kieslijsten.

- Zijkant roept op om bij de lijstvormingen in Vlaanderen het ritssysteem toe te passen voor de volledige lijst zodat er niet alleen evenveel vrouwen als mannen op de kieslijsten staan, maar ze ook gelijk verdeeld zijn over de plaatsen.

8. Verplicht de pariteit in alle uitvoerende bestuursorganen.

- Naar aanleiding van de vorige verkiezingen analyseerde Zijkant de vrouwelijke vertegenwoordiging in de bestuursorganen. Niet verrassend bleek dat het aandeel vrouwen schaarser werd naarmate het machtsniveau steeg.

IV. Girls Make The City

9. Zet meer vrouwen aan de knoppen bij stedenbouwkundige projecten en ruimtelijke ordeningsplannen.

- Maak werk van een **genderevenwicht** in de beleids- en ontwerpteams.
- Met de wet '**gendermainstreaming**' van 12 januari 2007 heeft ons land het engagement aangenomen om werk te maken van gendergelijkheid binnen de werking van federale departementen en diensten. Ook op regionaal niveau is het belangrijk om bewust te zijn van een genderdimensie tijdens het plannen en aanleggen van de publieke ruimte.
- Een **opleiding, handleiding of manifest** voor genderplanning biedt handvatten aan architecten, beleidsmakers en stedenbouwkundigen, en gendermainstreaming kan opgenomen worden in samenwerkingsovereenkomsten of aanbestedingsvoorwaarden.

10. Breng meer vrouwen op straat

- **Zorg voor vrouwelijke rolmodellen.** Slechts een fractie van de straatnamen verwijzen naar een vrouw, idem voor standbeelden of andere landmarks.
- Hou bij mobiliteitsplannen rekening met **specifieke behoeften** van vrouwen.
- Verhoog het veiligheidsgevoel via een **verhoging van het (vrouwelijk) toezichtspersoneel** en bied dit personeel **bystandertrainingen**.

- **Investeer in sociale ontwerpen.** Interventies in de openbare ruimte moeten niet per se ingewikkeld of duur zijn. Nog impactvoller dan de fysieke installaties zijn de sociale ontwerpen, gericht op het bezetten van de ruimte via programmaties of activiteiten, of op het stimuleren van samenwerking en interactie met andere bewoners.

- Investeer in **stedenbouwkundige ingrepen.**
 - Maak doorgangen en paden **breed** en **goed verlicht**, zonder hoekjes of abrupte bochten.
 - Zorg voor **voldoende verbindingen** en **doorgangen** in parken en op sportterreinen, wat een veiliger gevoel geeft.
 - Voorzie **gezellige zitplekken** om samen te komen, met een zekere privacy maar toch zichtbaar genoeg om de sociale controle te behouden.
 - Zorg ervoor dat de meest aantrekkelijke plekken niet door één enkele groep worden gedomineerd, maar door **verscheidene groepen** tegelijkertijd en **op verschillende manieren** kunnen worden gebruikt. Multifunctionele sportvelden, schommels voor klein én groot en ruimtes zonder voorgeschreven functies (een podium, spiegels, zit- en speelelementen...) voelen toegankelijker voor meisjes en vrouwen dan de typische basket- of voetbalvelden die onmiddellijk door jongens worden ingenomen.
 - Voorzie openbare **toiletten voor vrouwen** én onderhoud deze toiletten. Er zijn urinoirs, er zijn hondenperkjes, maar vrouwen en meisjes moeten doorgaans hun plan trekken.
 - **Groen, licht en kleur** zorgen voor een aangename ruimte en verminderen het onveiligheidsgevoel.
 - Een **georganiseerde** en **propere** openbare ruimte is een ruimte die uitnodigt.
 - Een **kindvriendelijke openbare ruimte** is doorgaans ook een ruimte waar meer vrouwen vertoeven.